

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0913.4.POL2.POL	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Podstawy ordynowania leków <i>Basics of prescribing drugs</i> Przedmiot obowiązkowy dla studentów którzy rozpoczęli kształcenie przed rokiem akademickim 2016/2017 i nie ukończyli kursu specjalistycznego
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Położnictwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia II stopnia
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. o zdr. Beata Szpak
1.6. Kontakt	beata.szpak@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	Polski
2.2. Wymagania wstępne	Farmakologia, wiedza na poziomie licencjata położnictwa

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	WYKŁAD: 15 godz. godz. niekontaktowe: 5 ĆWICZENIA: 15 godz. godziny niekontaktowe 5 ZAJĘCIA PRAKTYCZNE: 10	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych CM UJK, placówki medyczne na zasadzie porozumienia z UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, dyskusja, pokaz z instruktążem, obserwacja, ćwiczenia utrwalające, opis, algorytm, ćwiczenia z zastosowaniem technik multimedialnych.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	Dominiak I, Gaworska A, Kilańska D. Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych. Wyd. Edumetriq, wyd. 4, Sopot 2021. Hryniewiecka E, Joniec – Maciejak I. Ordynacja i Farmakoterapia w Praktyce Pielęgniarki i Położnej. Jak Wystawiać Recepty, Zlecenia, Skierowania. Wyd. Urban i Partner, Wrocław 2019. Rajtar – Cynke G.: Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych. Wydawnictwo PZWL 2015 Rajtar – Cynke G.: Recepty. Zasady wystawiania. Wydawnictwo PZWL 2016 Ustawa z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.) Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345) – zwana w programie „u.r.”

		Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) – zwana w programie „u.o.ś.” Ustawa z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014r., poz. 1435, z późn. zm.) Aktualnie obowiązujący załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia obejmujący wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wydanych na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1026) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2014 r. poz. 177, z późn. zm.) Zarządzenie nr 45/2009/DSOZ Prezesa NFZ z w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne (akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r. poz. 1739)
	uzupełniająca	Mutschler Ernst: Farmakologia i toksykologia IV wyd. Wydawnictwo MedPharm 2016 Mirowska-Guzel D., Członkowski A., Okopień B.(red.): Rang i Dale Farmakologia. Wydanie 2. Wyd. Elsevier, Wrocław 2012 Zimmermann A.: Nowe uprawnienia i obowiązki pielęgniarek wynikające ze zmian w ustawodawstwie zawodowym. Wyd. Education&Art.-Profesjonal Project, Gdańsk 2015

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

Przygotowanie położnych do samodzielnego wypisywania recept oraz posługiwania się obowiązującymi w tym obszarze przepisami prawa.

Ćwiczenia

Praktyczne wdrożenie studentów położnictwa do ordynowania leków, wypisywania zleceń i skierowań.

Zajęcia praktyczne

Praktyczne doskonalenie umiejętności ordynowania leków i wypisywania recept.

4.2. Treści programowe(z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

1. Podstawy prawne regulujące finansowanie i ordynację produktów leczniczych w Polsce
2. Zasady prawidłowego wystawiania recept i zleceń przez położne - czynność wystawienia recepty.
3. Zasady prawidłowego wystawiania recept i zleceń przez położne - zakres danych objętych receptą.
4. Zasady prawidłowego wystawiania recept i zleceń przez położne - maksymalne dopuszczalne ilości leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych na receptę i okres ważności recepty.
5. Zasady zawierania umów z Narodowym Funduszem Zdrowia na wystawianie recept refundowanych.
6. Sposoby pozyskiwania recept refundowanych - dla podmiotów z przydzielonymi numerami dla poszczególnych osób uprawnionych: system numerowania recept (NFZ), wydruk własny (z pliku, bezpośrednio ze strony NFZ, systemy obsługi komputerowej w POZ, lub zamawianie recept w drukarni.
7. Sposób przeprowadzania przez NFZ kontroli wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyroby medyczne.
8. Leki recepturowe – źródła informacji i zasady ich stosowania.
9. Zasady raportowania działań niepożądanych leków przez położne oraz pacjentów i ich rodziny.
10. Warunki uzasadniania ordynacji leku w dokumentacji pacjenta przy stosowaniu „NZ” na druku recepty.
11. Zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe

Ćwiczenia

1. E-recepta, e-zlecenie, e-skierowanie, e-dokumentacja medyczna (P1).
2. Znajomość rejestrów medycznych, Centralnego Wykazu Produktów Leczniczych, wykaz leków refundowanych
3. Recepta na produkty nie podlegające refundacji.
4. Recepta transgraniczna i zasady zwrotu refundacji.
5. Studium przypadku pięciu pacjentów, u których pielęgniarka, położna ma podjąć decyzje terapeutyczne. Osoby uczestniczące ustalają: czy w podanych przypadkach pielęgniarka/położna może zastosować leczenie, czy musi je poprzedzić badaniami diagnostycznymi, badaniem fizykalnym, czy też wymagana będzie konsultacja lekarska. Również zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego podejmuje decyzje w sprawie drogi podania leku, dawki i postaci oraz uzasadniania ordynację leku w dokumentacji pacjenta
6. Studium przypadku pięciu pacjentów, u których występują określone objawy, celem oceny czy mogą one stanowić objaw uboczny terapii przedstawionymi lekami.
7. Pięć krótkich przykładów równoczesnego stosowania innych leków - uczestnicy ustalają, czy istnieje możliwość wystąpienia interakcji lekowej, jak również podają propozycje sposobów na zminimalizowanie ryzyka takiej interakcji (inna droga podania leku, zmiana pory podawania leku, itd.).

Zajęcia praktyczne

1. Wykazy leków refundowanych : lista leków podstawowych i uzupełniających, lista leków stosowanych w chorobach przewlekłych, chorobach zawodowych i dla zasłużonych honorowych dawców krwi i przeszczepów.
2. Ordynacja recept na leki złożone; skróty i pojęcia stosowane w recepturze ; wystawianie zapotrzebowań na leki.
3. Zasady samodzielnego zlecania i podawania leków przez położną -wykaz leków i płynów w zależności od stanu zdrowia pacjenta.
4. Edukacja pacjenta w zakresie stosowanej farmakoterapii zasady postępowania z lekami własnymi pacjenta.
5. Farmakoterapia wybranych schorzeń wirusowych (WZW, AIDS, grypy, gorączki krwotocznej) Analiza wybranych produktów leczniczych. Wyroby medyczne i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.
6. Zasady prawidłowego wystawiania recept i zleceń przez położną.

4.3. Przedmiotowe efekty kształcenia

Efekt (symbol)	Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku Położnictwo absolwent:	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY zna:		
W01	regulacje prawne związane z odpłatnością za leki oraz refundacją środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych;	POŁ2P_W31
W02	zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe;	POŁ2P_W32
W03	zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń;	POŁ2P_W33
W04	skutki i objawy uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;	POŁ2P_W34
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:		
U01	dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;	POŁ2P_U26
U02	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;	POŁ2P_U27
U03	ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawić na nie recepty albo zlecenia;	POŁ2P_U28
U04	przewodzić edukację pacjenta w zakresie stosowanej farmakoterapii;	POŁ2P_U29
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH potrafi:		
K04	ponosić odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe	POŁ1P_K4
K05	zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	POŁ1P_K5
K07	dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia w zakresie wiedzy , umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	POŁ1P_K7

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+) W – wykłady C – ćwiczenia ZP – zajęcia praktyczne																				
	Egzamin pisemny			Kolokwium ustne			Projekt			Aktywność na zajęciach			Praca własna			Praca w grupie			Inne: Obecność		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	Z P	W	C	...	W	C	Z P
W01	+				+					+	+		+		+						+
W02	+				+					+	+		+		+						+
W03	+				+					+	+		+		+						+
W04	+				+					+	+		+		+						+
U01					+						+			+	+						+
U02					+						+			+	+						+
U03					+										+						+
U04					+										+						+
K04															+	+	+				+
K05															+	+	+				+
K07															+	+					

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład	3	Zaliczenie testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności na poziomie od 61 do 68%
	3,5	Zaliczenie testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności na poziomie od 69 do 76%
	4	Zaliczenie testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności na poziomie od 77 do 84%
	4,5	Zaliczenie testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności na poziomie od 85% do 92%
	5	Zaliczenie testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności na poziomie 93% i więcej
Ćwiczenia		Obecność na wszystkich zajęciach
	3	Plan wypowiedzi chaotyczny, konieczne uwagi naprowadzające.
	3,5	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, plan wypowiedzi usystematyzowany, wymaga pomocy nauczyciela.
	4	Plan wypowiedzi usystematyzowany, samodzielny.
	4,5	Zakres prezentowanej wypowiedzi wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające.
	5	Zakres prezentowanej wypowiedzi wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny Student:
Zajęcia praktyczne	3	- nie zawsze przestrzega zasad, wymaga nadzoru, chaotycznie wykonuje czynności, wykonywanie prostych czynności bez uwag; - czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno, widoczna sprawność podczas wykonywania prostych czynności; - nie zawsze uwzględnia indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu działania; - wymaga ciągłego naprowadzania i przypominania w zakresie wykonywania złożonych czynności; - podejmuje kontakt, ale nie potrafi utrzymywać dalej komunikacji z pacjentem; - nie zawsze potrafi ocenić i analizować własne postępowanie, czasami podejmuje współpracę z zespołem terapeutycznym, w miarę swoich możliwości identyfikuje się z rolą zawodową.
	3,5	- przestrzega zasad, po ukierunkowaniu wykonuje czynności w miarę poprawnie; - wykonywa czynności niepewnie, niekiedy wymaga wsparcia i poczucia pewności działania; - uwzględnia indywidualną sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel; - często wymaga przypominania w podejmowanym działaniu; - potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny z pacjentem; - podejmuje wysiłek, by ocenić i analizować własne postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, zwykle identyfikuje się z rolą zawodową.
	4	- przestrzega zasad, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie; - czynności wykonuje w tempie zwolnionym; - zwraca uwagę na indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel; - czasami wymaga przypominania w podejmowanym działaniu; - potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny i pozawerbalny z pacjentem; - wykazuje nieporadność w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, współpracuje z zespołem terapeutycznym, identyfikuje się z rolą zawodową;

	4,5	• przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag; • czynności wykonuje pewnie, ale po krótkim zastanowieniu; • przejawia troskę o uwzględnienie sytuacji zdrowotnej pacjenta, osiąga cel po wstępnym ukierunkowaniu; • czasami wymaga przypomnienia i ukierunkowania działaniach; • komunikuje się prawidłowo, ale wymaga niekiedy ukierunkowania w doborze metod; • wykazuje starania zakresie oceny i analizy własnego postępowania, dobra współpraca z zespołem terapeutycznym, zauważalna identyfikacja z rolą zawodową. •
	5	• przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag; • czynności wykonuje pewnie, energicznie; • uwzględnia sytuację pacjenta i aktualne możliwości do wykonania tych czynności; • planuje i wykonuje działania całkowicie samodzielne; • komunikuje się spontaniczne, konstruktywne i samodzielne, dobór treści adekwatny do oczekiwań odbiorcy; • potrafi ocenić i analizować postępowanie własne, współpracuje z zespołem terapeutycznym, widoczna identyfikacja z rolą zawodową.

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	40	40
Udział w wykładach	15	15
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach	15	15
Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym	-	-
Zajęcia praktyczne	10	10
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	10	10
Przygotowanie do wykładu	5	5
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium	5	5
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	-	-
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa	-	-
Opracowanie prezentacji multimedialnej	-	-
Inne (jakie?) – Przygotowanie do ustnego sprawozdania	-	-
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	50
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	2

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....